

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA, pessetas 1'50.—EXTRANGER, 2'50.

Davant del monument

—Ezto va á zè una eztatua mu maja... Ze la levantan á Moret...

—Moret?... Moret?... ¿Quí 'ls entén als espanyols?... Després dirán que no volen res que fassi olor de moro!...

Aquest número ha passat per la censura gubernativa.

TANT va el cantí a la font...
Per fi el bon Muley Hafid té al Roghi en poder seu, ben amarrat y, pera evitar escapatorias, tancat dintre d'una gabiá de ferro.

La postera defensa del pretendent al trono del Marroch ha sigut, si no heroica, obstinada. Perseguit dia y nit com una fiera, fugint de tribu en tribu, de barraca en barraca y darrerament de pedra en pedra y de forat en forat, l'astut Bu-Hamara no ha pogut resistir á l'acció brutalment combinada de las armas y 'ls diners del sultá, y, rodejat de traidors y d'enemichs, ha caygut.

Pot calcularse la satisfacció del Hafid, que ab rahó veyea en el Rhogi un dels adversaris més temibles.

Després d'haver fet salar 200 caps dels partidaris del pretendent pera que 'ls seus carinyosos súbdits puguin tenir el gust de contemplarlos més temps penjats á las portas de Fez y d'altras ciutats del imperi ahont serán enviats, el sultá ha interrogat al Roghi.

La primera conferencia dels dos rivals ha sigut deliciosament africana.

—Ja ho veus com te tinch!—ha dit l'emperador.—Vensut y engabiat com una bestia rabiosa.

—¡Bah!—ha contestat el Roghi.—Lo mateix hauria fet jo ab tu si hagués pogut atraparte.

—¿Per qué t'has rebelat contra 'l meu poder, l'únic poder aquí llegitim?

—Perque m'ha donat la gana. Y t'advertixo que las tevas preguntas m'están aburrint de mala manera. Lo que primer que haurias de fer, es donarme menjar, que fa horas que no he tastat res, y un cos debilitat pel dejuni no está gayre per conversas.

Sembla que 'l principal empenyo de 'n Muley Hafid es fer explicar al engabiat pretendent ahont té amagadas las importantíssimas sumas—se parla de milions—que dels concessionaris de las minas del Riff y d'altras personas ha cobrat durant aquests darrers temps.

Com se veu, siguin del Africa, siguin de la Conxinxina, siguin de la Lluna, tots els emperadors son iguals.

La qüestió son quartos, quartos...

Pif-Paf

COSES...

VOLEN escoltar-me un moment aquests periòdics dretistes qui avui aprofiten am tanta furia contra nosaltres el desequilibri de llibertat d'expressió en favor seu? Parlo, singularment, de *La Epoca*, ja qu'ella es tinguda per una mena d'orgue ministerial directe, inspirat en l'avant-cambra dels governants.

Jo recordaria, per començar, les eternes paraules de Temistocles: *Pega, però escolta*. En aquest recó de l'únic periòdic polític que m'resta avui pera arriscar a copia d'enfemismes els méus judicis, jo os prego, senyors enemichs, la cortesia d'una atenció...

Vosaltres no podreu creure, certament, que l'impuls reaccionari d'aquests dies sia etern... Perdoneu-me la paraula reaccionari, qui atenta contra la significació meteixa del vostre nom de conservadors, i contra les repetides protestes del vostre Mestre afirmant que la llibertat s'es feta conservadora i que les idees no poden delinquir...—Os deia, doncs, que no creureu segurament en la continuació indefinida de l'actual estat de coses. I bé: ¿no os sembla que la vostra conducta periodística ha de despertar un dia el contracop d'unes plomes venjadores? ¿Teniu consciència de la sembra d'odis qu'espargiu, en comptes de treballar per una lleial i noble pacificació de les violències inoportunament desfermades? ¿No creieu que la vostra conducta actual representa una flama nova qu'encenen sobre les cendres tot just apagades?

Escoltèu, escoltèu encara: vosaltres, els ponderats, els equilibrats, els calculadors, els oportunistes, els realistes, els qui sabeu blincar-vos i adaptar-vos líquidament a totes les formes, a totes les cubetes: el retrocés definitiu que somnièu pera Espanya implicaria un desequilibri massa grós amb el reste de l'Europa occidental pera que pogués subsistir. Així com en 1823 l'analogia de la Restauració francesa am la Restauració espanyola, continuant el Pacte de família borbònica, va portar una intervenció francesa contra la llibertat, intervenció que la França orleanista de 1836 va negar a l'esser de bell nou sollicitada, avui els papers són inversos; i hi ha, de fet, una intervenció espiritual continua de França, d'Europa, qui restableix per l'escampall de les idees l'equilibri que vosaltres voldríeu alterar dictatorialment. ¿Es que podèu ignorar qu'a l'altra part de la frontera el nom d'un Maura se substitueix en la gerència de la cosa pública pel nom d'un Briand? Ah, amics enemics, així com una Europa regalista pesava a través frontera sobre l'Espanya dels Austries, i una Europa revolucionaria sobre l'Espanya de Carles IV, de Ferran VII, d'Isabel II, igualment ara una Europa noucentista pesaria sobre el vostre inútil esforç... El realisme polític os mana contemplar una volta més, creieu-me, esser una volta més els doctrinaris que afirmaven un dia aquell principi ont hi ha en abreviatura tot el còdic de la conservaduria: *governar es transigir...*

I creieu-me encara: no os convé afegir el ridícul de certes arcaïques i peregrines consideracions a la vostra obra de franca... energia. (Me sembla que s'anomena energia això, en el vostre vocabulari polític.) L'altre dia, per exemple, varem poder llegir amb estupor aquesta sabia i lògica argumentació: en les escoles laiques s'ensenya que l'home descendeix del simi; es clar, doncs, que si l'home es una bestia s'el podrà matar impunement i sense contemplacions, com a les besties.—Tu, el qui has feixit enginyosament aquest paragraf qui hauria desconcertat a Darwin i portat per novells camins la ciència contemporània en bloc; tu, el partidari de la llei de sang pera escarment de revoltosos, digues: ¿i què m'en diries de l'argument contrari: l'home es obra directa sorgida de les mans de Déu i per això no s'el pot matar mai com a les besties? Tu qui amb un argument de *dret*, de conveniència social subjectivíssima vols rebatre el fet descobert a copia d'investigacions i troballes, ¿què diries d'una Espanya on la ciència meteixa se posés com a catifa d'un sistema governamental o d'un dogma polític? ¿No t'han dit que precisament en virtut de consideracions anàlogues l'Espanya, negra va alçar un gran mur contra l'extranjerisme científic, am l'Inquisició, pera consagrar una altra aliança d'Estat i d'Iglesia? ¿No diries que les coses resten intactes en el nostre miserriam país, i que hi ha *qualque cosa* qui lliga el passat i el present en un sol immobilisme eternament petrificat i definitiu com el, meteix Déu i la meteixa Esglesia qu'am tanta gelosia vols defensar?

GABRIEL ALONSO

Dels passats successos

L'altre dissapte á las vuyt del matí, aprobada pel Govern la sentència dictada pel Consell Suprem de Guerra y Marina, signé fusellat en els fossos del castell de Montjuich Antoni Malet Pujol, qui capitanejava als revoltosos que á Sant Adriá del Besós varen incendiar l'iglesia d'aquell poble y s'entregaren á altres excessos.

Detingut pel somatent d'Alella als aforas de la població, el dimecres signé conduhit á Barcelona en una tartana y tancat á la Presó celular l'ex-director de la desapareguda *Escuela Moderna*, Francisco Ferrer y Guardia.

La seva captura ha causat general sorpresa, donchs tothom el creya desde fa dias refugiat al extranger, y fins alguns diaris havian publicat noticias d'ell, assegurant uns qu' era á Brusselas y suposantlo altres á Londres.

Al ser, com hem dit, detingut pel somatent á primeres horas de la matinata, en Ferrer, qui anava completament afeytat y no duya á sobre altres objectes que un paraguas y una maquina fotogràfica, va explicar á las autoritats d'Alella que s dirigia á Granollers, pera trasladarse desde allí á Barcelona ab el propósito d'assistir al Congrés d'Esperanto.

Completos en el gabinet antropométrich de la po-

lícia els requisits legals, en Ferrer ha quedat á disposició de l'autoritat militar, que, en providencia publicada el 23 del passat agost, encarregava la seva captura, en mèrits, deya l'edict, de la causa que s'está instruhint *contra los instigadores, organizadores y directores de los sucesos ocurridos en esta capital contra el orden público durante los dias veintiseis, treinta y uno de Julio próximo pasado.*

La campanya del Rif

Día 24 d' agost

En el Penyó de la Gomera l' enemich tiroteja videntment la plassa la nit abans y á la matinata, sense feros baixas. A la una de la matinata s'hi presenta l'*Almirante Lobo*, essent hostilizada a llanxa que feu las operacions de descàrrega.

A Alhucemas, desde la matinata, els moros fan foch ab trets solts, sense que hi hagi baixas.

En el convoy d'aquest dia á Melilla tampoch hi ha.

L'artilleria de l'Hipódromo causa baixas á l'enemich.

Mentres se fa aygua á Sidi-Mussa, es ferit un soldat.

A la nit hi ha tiroteig á Sidi-Hamet, resultant un soldat y una mula morts.

Surt una columna de la plassa cap á la Restinga, arribant sense novetat en aquest punt, després d'una penosa marxa per las dunas. Se dona molta importancia á la missió d'aquesta columna, creyentse que la seva sortida significa l' comensament de l'avans.

Surt cap á Chafarinas la quinta companyia del batalló de las Navas, formada per reservistas casatis, arribant sense novetat.

Día 25 d' agost

Un telegrama oficial comunica que l' general Aguilera, ab las tropas que l' dia anterior sortiren cap á la Restinga, s'ha apoderat á dos quarts de nou del matí del soco El-Arba, á set kilòmetres á l'est de la Restinga. Afegeix el telegrama oficial que sembla haverhi allí aygua potable pera l' abastament de las tropas. La noticia produheix sensació donantse per comensat l'avans.

Día 26 d' agost

En el Penyó de la Gomera se reanús la nit anterior el foch, que durá fins á las dotze, arribant en aquesta hora el canoner *General Concha* que comunicá ab la plassa sense esser notada la seva presencia.

A Alhucemas, en vista de l' actitud agressiva de l'enemich, á la tarde la plassa romp el foch. S'acosta l' canoner *Alvaro de Bazán* y l' enemich fa foch de canó, contestant la plassa y l' canoner, sense novetat.

A Cabo de Agua, segons els telegramas oficials, els moros rebels no passen de 200.

Surt cap á Cabo de Agua una columna de dugas companyias y una secció de montanya y alguns caballs ab policia y moros adictes pera atacar als rebels, seguint á n' aquesta un' altre columna manada pel coronel Larrea.

El *Nuncio* reb ordre de comunicar per radiograma las novetats que hi hagi.

La columna del soco El-Arba es tirotejada la nit avans en el campament establert, resultant un soldat ferit y un altre per haverse li disparat el fusell.

A Sidi Hamet-el-Hach es ferit un soldat, y á la segona caseta, ahont hi ha bastant foch, es ferit un altre soldat. Al fer aygua, son també feridas quatre mulas, de las quals ne morí una.

El convoy torna á la plassa sense novetat.

A tres quarts d'onze del matí las tropas de Cabo de Agua comensan el moviment pera ocupar la vall de Taganint, y á l' arribada de la columna manada pel coronel Larrea s' inicia l' atach als aduars de la vall, fentho els moros lleals per l' esquerra, pel davant á la vanguardia l' tinent Pazos ab policia indígena de peu y de caball més algunas foras de la secció de caballeria; per la dreta puja á las alturas próximas el tinent coronel Gavilá ab dugas companyias y pel centre l' coronel Larrea ab el resto de las foras y l' artilleria.

En els aduars de la vall l' enemich se defensa débilment y ja ab més tenacitat en las alturas, que una després de l' altra son presas, pernactantse en las darreres posicions.

La columna tingué dos ferits, un d' infanteria y un altre de policia indígena.

Día 27 d' agost

Al Penyó seguí la nit avans el tiroteig fins á las onze, haventse canonejat ab els morters las possessions enemigas.

A Alhucemas segueix el foch tota la tarde, respondent el *Alvaro de Bazán* y la plassa, lograntse destrossar l' emplaçament del canó dels moros, el qual cessá de fer foch.

En el soco El-Arba continúa la forsa atrinxerantse y posant la posició en bonas condicions de defensa. Se presentan al general Aguilera els principals jefes y caids dels encontorns, brindant amistat.

Els grupos hostils se retiren cap al soco El-Temus. Els moros de Lehedara envian emissaris pera preguntar si corren perill, contestantse'ls negativament sempre que no fassin actes hostils.

La nit avans atacaren la posició de Sidi-Hamet més moros que de costum, sense causarnos baixas. A Sidi-Musa las foras protegiren el pas del convoy resultant un soldat contús y un altre de ferit.

En el convoy, malgrat el tiroteig, no hi hagué novetat.

El jefe de l' esquadra comunica que, segons diu el comandant d' el *Princesa de Asturias*, la llanxa que estava fondejada á Mar Xica ha estat tirotejada, contestant la llanxa y fent cinch baixas á l' enemich.

Els moros, la nit avans, tirotejaren el reflector de

l' Hipódromo quan foren enfocats, pero fugiren davant del foch dels espanyols.

El general Marina, acompanyat del jefe d' Estat Major visita el campament de El-Arba, quedant satisfet de com están allí las tropas.

Día 28 d' agost

En el Penyó no hi ha novetat, y á Alhucemas continúa l' foch lent. Els moros variaren de posició l' canó que tenen, obligantse'ls á cessar el foch per efecte del foch de la plassa.

Torna á Melilla la columna enviada á Cabo de Agua, després de protegir durant el matí las operacions allí realizadas.

La tornada se realisá baixant al riu Muluya, ahont s' han incendiat casals y pallissas de las familias Hamum, produhintse ab aquest motiu diversos tirotejos, en l' últim dels quals es gravement ferit un cabo de la policia indígena.

De resultas del tiroteig de que es objecte l' convoy, son ferits dos soldats.

Arriba á la Restinga el regiment de León y l' artilleria.

Els barcos de l' esquadra, menos el *Carlos V*, han de refugiarse á las Xafarinas, á conseqüencia del trágul.

Día 29 d' agost

Al Penyó no hi ha més novetat que un lleuger tiroteig intermitent, resultant un artiller ferit. A Alhucemas continúa l' foch lentament.

En el soco El-Arba es tirotejada una parella de caballeria desde las casas situadas en els encontorns. Hi arriba l' regiment del Rey ab una bateria.

El convoy á las posicions avansadas de Melilla es hostilizado, sense baixas.

Día 30 d' agost

Arriban diferents barcos á Melilla, ab provisions y material. El *Cataluña* porta tres aparells destiladors ab capacitat pera 3,000 litres d' aygua.

Surten en aquest dia dos convoyos. Un d' ordinari á la segona caseta y un d' extraordinari cap á la Restinga.

A la una de la tarda els moros obriren el foch contra Alhucemas tirant canonadas, contestant las baterias de la plassa, en la qual hi ha dos ferits.

Arriban á Melilla 100 camells pera l' convoyos.

Al soco El-Arba hi ha tiroteig.

Al tornar de Cabo de Agua la columna del coronel Larrea es també tirotejada.

Día 31 d' agost

Continúa l' foch á Alhucemas y al Penyó de la Gomera, essent ferit un artiller en aquesta darrera plassa.

A la matinata surt el coronel Larrea ab petita columna cap á Sidi-Brahim, arribantli á dos quarts de vuit després de lleuger tiroteig. Porta la columna la missió de castigar als cabilenys de Benimatel, calant foch als seus aduars.

Al soco El-Arba se canoneja y tiroteja la cábila Lehedara, ahont s' amagaven els moros que hostilizaven el campament.

L' atach al convoy d' aquest dia es serio, creyentse en alguns moments que s' tractava d' un combat, puig tota la línia enemiga feya foch. El tiroteig durá sis horas.

A Melilla bufa l' ponent. El vent y la pols assonan las tendas de campanya. Aprofitant els núvols de pols, els moros s' acostan á las posicions, explotant una mina. Els soldats portan ulleras negras.

Als que, potser perque esperan que ab la defunció de la *interfecta* ha de tocalshi alguna cosa, creuhen ó fingeixen creure que la llibertat está malalta de mort, els recomanem la lectura de las següents líneas que copiém d' un diari de Madrid:

«No es posible en el siglo XX vivir en Europa con otro régimen que con el de la libertad, ni hace falta renunciar á él para defender las esencias fundamentales de la sociedad...»

Més clar no pot dirse. Vessen lo que passi, succeheixi lo que succeheixi—venen á significar aquestas paraulas—la llibertat es intangible y en el seu sosteniment hem de posar tots el nostre més decidit empenyo, perque sense llibertat, á Europa, avuy, es *impossible viure*.

Y consti, pera que l' afirmació vaji revestida de tota l' autoritat desitjable, que las ratllas qu' hem copiat no son de cap periódic republicá ó d' ideas marcadament avansadas. Son de *La Epoca*, de la conservadora *Epoca*, l' orgue oficiós del Govern.

De modo que, ben mirat, aixó de que avuy sense la llibertat no es possible viure, es el propi Maura el qui ho diu.

Tinguinbo, donchs, entés els que, engrescats per l' última recayguda, confían en heredar aviati á la *malalta*.

Per ara, no hi ha herencia. Ho declara el mateix metge.

A Lisboa han hagut de suspendre's per uns quants dias las sessions del Parlament.

¿Saben per qué?

Per falta de diputats.

Aixó demostra la importancia que aquests bons senyors donan al seu càrrech.

No van al Congrés, perque comprenen que no hi fan cap falta.

O, dit en altres termes, que no serveixen per res. Qu' es, si fa ó no fa, lo mateix que 'ls succeheix á molts diputats de... otras naciones.

A Rotterdam s' hi ha presentat el cólera. Rotterdam es á Holanda.

Y Holanda es la terra dels formatges de bola.

¡Vés si l' cólera que allí ha aparegut no podria ser de *bola* també!...

Desgraciadament, no ho es. Las malas noticias sempre s' confirman. Ara lo que convé es que, aixís com ens ha vingut la noticia, no 'ns vingui una mostra. ¡No més aixó 'ns faltaria!

Mentres á Espanya s' remena encare tot alló de la senmana trágica, á Fransa están celebrant gloriosament la seva de senmana.

La senmana de l' aviació.

Tot es hí encantar-se ab els aparells voladors ó contemplar la sanch que s' escolta...

Nosaltres ab els ulls fixos en terra; ells guaytant enlayre...

¿Qui es que té miras més enlayradas?

Ha sigut capturat un germá del *Gato*, el célebre confident.

Jo, avans, m' hauria enterat de si al tal *fratello* se l' anomena també per *Gato*.

Y en cas afirmatiu, l' hauria posat en llibertat desseguida.

¿Per qué? Senzillament... Perque m' sabria greu que las potencias poguessen dirme que havia agafat el *gat*.

Preguntavan á n' en Girona Pobre, l' altre dia, davant del café del Liceo:

—¿Qué te 'n sembla d' aixó del *avance*, Girona? Y el popular ramblista responia:

—Déixat d' *avances*, y vinga un *anticipo*.

LA FILLA DEL HOSTAL

—Mare, cal que m' decideixi.

Als hostes que avuy tenim jo no sé lo que 'ls hi passa; tots volen casarse ab mí.

—¿Quants son?

—Tot' una caterva; per lo menos cinch ó sis: el republicá, el demócrata, el liberal, el carlí, el maurista, el...

—Puja á véurels, escudriña bé l' seu nfu mira en lo que s' entretenen y... res més: vínamho á dir.

—Ja n' he vist un, mare meva: es el republicá.

—¿Y qué?

—S' está dintre del seu quarto, enfabat com un beneyt. De tant en tant, treu las cartas y comensa á fer castells; després obra la finestra y s' queda mirant al cel. Ara cantava una cosa pero li ha faltat la veu.

Y... —Ni un mot més!... Quan te parli me l' envias á passeig.

—Ja he vist l' altre, mare meva.

—¿Quín es aquest?

—El carlí. No penso trobá en ma vida un home més indeef. Vol posarse al té del sigle y li manca l' esperit; vol seguí 'ls usos dels avis y tem semblar massa antich. La legalitat el crida, pero s' queda á mitj camí; torna á dá un pas y...

—Despátzal: no fa per tu un home aixís.

—Mare, el tercer de la colla ja está del tot apamat.

—¿Cóm se diu?

—Us farà riure!...

Figureuvos: ¡Liberall! Passa l' temps dins del seu quarto sense fer res, conjugant un verb que s' ven que li agrada.

—¿Quín verb es?

—El verb *sucar*.

«Jo si pogués sucaría.»

«Tu sucas.» «Suquem, companys.»

—«Fora! No cal que t' hi pensis: ab tu no hi sucará pas.»

—Ja n' he vist un altre, mare.

Es el maurista.

—Molt bé.

¿Y en qué s' ocupa aquest mestre?

—Conta.

—¿Quentos?

—¡Cál!... Dineros.

Té al davant seu una llista y... allí l' sentiriau: «Deu de la subvenció passada.» «Vint de la del mes que vé.» «Per indemnizacions, trenta.» «Total: dos, tres, quatre cents...»

—Es el millor *partit*, fillal!...

Creu-me, casat ab aquest.

C. GUMÀ

M. Marcel Prévost y 'ls catalans

Es grat als ulls y al cor, en aquests días de tendenciosas mentidas y d'exageracions hiperbólicas, llegir paraulas de justicia y de seny envers el nostre poble.

M. Marcel Prévost, el brillant escriptor francés y membre de l'Academia, el sotil psicólech de la dona en sas Letres de femmes, ha parlat dels fets de Catalunya en un periódich y ha explicat ab força exactitut la psicologia del nostre poble.

Mentres aquí casi tota la premsa intenta barrejar els excessos indignes dels baixos fondos barcelonins ab l'esclat del poble, sense fer distincions entre l'obrer d'ánima alhora violenta y generosa y l'ladregot professional, una ploma francesa descriu justament la psicologia dels catalans y las causas eficients, no precisament las ocasionals, de la revolta passada.

Diu en Marcel Prévost: «El poble catalá s'assembla més al nostre, al francés, que al castellá. El seu caràcter actiu, seriós y treballador contrasta ab la indolencia y poética frivolitat dels madrilenys y sevillans...»

Barcelona es al ensemps el Manchester y el Liverpool de l'Espanya... L'enorme aglomeració d'obrers explica que aqueixa capital estigui en constant agitació. Perque á Espanya, las relaciones entre'l capital y el treball son més tivantas qu' en lloch del món.

Pera curar el mal de que pateix el nostre poble, M. Marcel Prévost no proposa pas la repressió ni la reacció política. No creu que'l remey consisteixi en perseguir las ideas ni en tancar escolas.

En quant á las causas ocasionals de las revolts, nosaltres volém dir pel nostre compte que aquestas están estretament ligadas ab la deficientíssima organizació política d'Espanya ahont, segons ha dit recentment The Times, citat per en Ramir de Maeztu, es possible que 'ls governs s'emprenquin aventuras sense tenir per res en compte el sentiment contrari del país y sense escoltar la veu de l'opinión pública.

Innegablement: en Prévost demostra més serenitat y més coneixement del caràcter del poble catalá que molta gent de per aquí. La nostra gent reaccionaria está aquestas días entregada á una feyna deplorable de sectarisme, en la qual hi colabora l'inconsciencia y l'esverament d'alguns que 's diuen demócratas.

WIRET

En Palaudarias, membre de la Fulla y de la Defensa Social, s'agenolla als peus del confessor.

El capellá li fa la següent reflexió: —Pensi—li diu—que'l més just, peca set vegadas al día...

En Palaudarias, tot satisfet. —Donchs, digui que jo, que hi ha días que faig vintiu pecats dech ser tres vegadas més just que 'ls justos!...

L'any 1737, ab motiu de la canonissió de Santa Juliana, un parent d'aquesta, el príncep Falconiere, va reunir tota la familia en un dels salons del seu palau.

Després de la ceremonia, y de recordar als presents las excelsas virtuts de la gloriosa canonissada, va expressarse el príncep en els següents termes:

—Y ara, fills meus, Déu vulgui que si haveu de arribar á ser alguna cosa d'aquestas, vos fassin ángels y no sants... El ser sant costa massa quartos!

Llógica felina:

Una vegada un gat va cassar una aureneta, y quan estava á punt de cruspírsela, aquésta li va dir: —¿Sabs qu' ets molt poch polít?... Els senyors fins, se rentan las mans abans de menjar.

El gat va volguerse llepar las potas y l'aureneta va fugir ab un gran xisclet de joia.

El gat va jurar que may més se rentaria las mans abans de menjar; y d'aquí vé que 's llepi sempre las potetas després de cruspírsela alguna cosa.

Un capellá troba per la carretera un bordegás, fill d'uns pescadors.

—¿Quants deus hi há?—li pregunta. —No ho sé—respón el xaval.

El capellá s'enfada y el renya: Llavoras, el bordegás pregunta al mossén:

—¿Quants potas té un pop? El capellá 's torna tot roig y no sab qué contestarli.

—¿Ho veu?—exclama, per fi, 'l xicot.—Cadascú entén del seu ofici!...

Mossén Pau ha convidat á dinar á mossén Pere. El dinar ha sigut magre y escás.

Al despedirse, exclama mossén Pau: —Vaja, veyam quan tindrá el gust de tornar á dinar ab mí!...

Mossén Pere, ab tota ingenuitat: —Ara mateix, si vol...

REPICHS

SEGONS diu una revista financiera, la república d'Honduras ja fa molts anys—desde'l 1872—que no paga el cupó als tenedors del seu deute exterior.

Vels'aquí una bona explicació d'aquella tan coneguda frase castellana: No te metas en honduras.

Naturalment!.. ¿Qui dimontri s'hi ficarà en un país que no paga?

Y no 's pensin que la cosa sigui un gra d'anís. Solament el deute propiament dit, ascendeix á 27 milions de duros.

Y 'ls interessos atrassats puján á més de 85 milions.

Total: cent dotze milions de duros or, una nació que no té de bon tros tants habitants com la ciutat de Barcelona!...

Yada... Hi ha que tornarho á dir pera que quedí ben grabat en la memoria dels nostres capitalistes: —No te metas en Honduras!

El gran Prat de la Riba se'n va á cullir els rahims á Sant Joan de Vila-torta.

Senyor meu, aixó es inclinarse malament y la seva inclinació pot donar lloch á funestas dissenyions.

Un home com vosté, anarse'n á Vila...torta! ¿Qué diran els correligionaris? Volém dir els de Vila-Dreta...

No pot negarse que als barcelonins ens guía una bona estrella.

Fa un quan temps que, en la majoria dels sorteigs, el premi gros de la rifa de Madrid toca á Barcelona.

En aquest últim, ademés del primer, li ha tocat el segon y el tercer.

Aquí no hi cab sino aquell ditxo: Afortunat en els jocs, desgraciat en amors.

Aixó vol dir, pubilla, que qui t'hauria d'estimar més es qui t'estima menos...

Y el nom d'aquest desaborio, ab permís d'en Lai-cierva, te'l endavinaríam desseguida.

Un diálech que brindém als propaladors de falsos notícions:

—Tú, mira qué porta el diari... Que'l cólera 'ns está fent els tatos desde Rotterdam...

—Ara?... Jo 'm creya que feya días que 'ns amenessava.

—Y en qué t'fixavas? —Home, com que fa tan temps que tot ho havém de posar en cuarentena!...

El sultá del Marroch, l'implacable Hafid, ha fet treure totes las dents á un dels súbdits del Roghi.

Y aixó es mostrar la severitat imperial? Aixó es estar á l'altura d'un arrenca-caixalis!...

Compte rodó

—Dos que n'hem perdut, quatre que 'ns en donan... dos que n'hi sortim guanyant.

No tot han de ser desgracias. Ja ho diuen que Nostre Senyor quan tanca una porta, n'obra un'altra.

Y si no, llegeixin: «Es inexacto que Machaquito haya manifestado deseos de abandonar el arte del toreo.»

Respirém! Ja 'n tenim prou ab las plagas que sufrim á dintre y á fora del territori!...

No 'ns faltaria sino que 'ls toreros se 'ns retiresin á la vida privada!...

A Mar Xica no paran de treballar las dragas. Ab tot y aixó, es tanta la brutícia qu' en son fons hi ha, que tardará molt y molt temps á poguer servir de gran port.

Tractantse de una Xica mar, aquí no hi cab sino plányens de la noticia y cantar ab música de'n Chueca:

—Pobre—«Chica»—la que tiene que dragar; más va—liera—que se llegase á tapar!...

Van dir ahí á n' en Layret: —¿Qué tal, Layret, á Cardó?— Y respongue en Francisquet: —Home... l'ayret, Déu n'hi dó... era fresquet, molt fresquet!...

A LO INSERTAT EN EL NUMERO ANTERIOR

- 1.ª XARADA.—Pi-a-no. 6.ª TRIANGUL SILABICH.—SE RA FI NA RA TE RA FI RA NA

Han endevinat totes ó part de las solucions del número anterior els caballers: Ramiro Espinosa y Espinosa, Lluisa Quintana Llambí, Pere Cortacàs (Lleidor de LA CAMPANA), Joan Antich Puquí, Maco, y Ramón Valls.

XARADAS I CARTA A UN DETECTIVE

Volgut amich: Un cas extraordinari fa que eixa carta urgent avuy t'escrigui y quinta-quinta l'amistat que 'm mostras et digui francament.—Aquí t'espero; necesitem de tú, no fassis falta.

Donchs es el cas, que una xicota jove qui festejava'l dos-tres-quarta-prima la companyia prima plural-quarta-segona-quin en eixa hermosa vila, un dematí tot just naixia l'aua sortí de casa seva y á horas d'ara té de tornarhi encar. Plural primera-primer a'l jorn aquell, que sens sossego la vam buscar, pro idos! res hi valia; idos-quinta pas que feyam era inútil! ningú d'aquells entorns l'havia vista y ja tothom la creya ben perduda.

Ahir el seu xicot, junt ab molts altres amichs hi la perduda joveneta, varen sortir á regirar pels boscos qu' espessos creixen al voltant la vila... Y els joves temeraris avansaren per entre 'ls pinatars y las rouredas, sens abrigar son pit ni l'esperansa primer trobarla á n' ella viva ó morta.

Y els joves caminavan indecisos, mirant per tot arreu, tallant las matas qu' en el seu pas trobavan ab obstacle.

Hú cop el més avant primer la colla s'atura esgarriat, fa un pas enrera, clavant esferit la vista en terra: crida als companys, quins desseguida corren vers ahont tot esglayat l'amich restava... Y allí, sota un tercer sagnant encare lo cos vegeren d'una dona núa total y á algunas passas del cadavre clavay al cim la punta d'una teresa-quart ben quart dos-quin prima sanch riellanta un cap orlat de rossa cabellera que tots reconegueren desseguida. Era la noya desapareguda de sa casa patral, feya alguns días.

Es indubtable qu' algún crim s'amaga en eix assumpto ple de esgarriafans, però per més que s'ha buscat y 's busca, ningú ha trobat l'autor de tal hassanya ni s'ha pogut saber el motiu d'ella. Per xó, amich meu, t'escrich dihent: T'espero; necesitem de tú, no fassis falta; tú sol has d'aclarir els negres núvols qu' entorn l'assumpto tal hi giravoltan, deixant que brilli 'l sol de la justicia. Adeu, amich volgut; hasta la vista se despedeix el teu,

PEPET CORRANOS Per la copia R. Porón

ACENTÍGRAFO

A l'amiga Serafina li han deixat una total perque s'ha de tot la nina ab 'n Pep de La Bisbal.

F. ROMAGUERA

ANAGRAMA

El marit de la total vinguent alegre d'un tot caygué á dintre d'un gran sot y 's va fer molt y molt mal.

E. GERUBERN

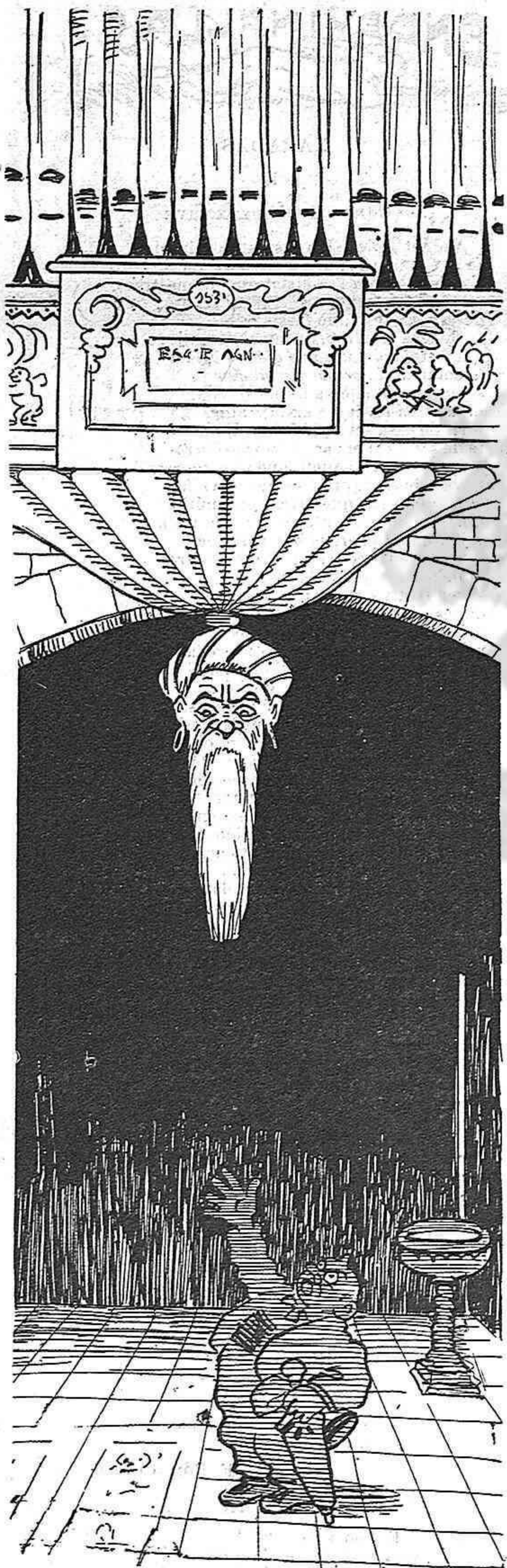
Terras enllà

Un patriota á la Catedral

L' EMIGRANT:—¿A Espanya aneu?... No veyeu que allí ja no hi queda res á pelar, ab tantas calamitats?
 EL CÓLERA:—Per xó mateix, home... No 'ls vindrà d' una!...

A vista d' auccell

—¡Ab quina satisfacció explicaré als del poble qu' he vist un moro ab el cap tallat!...

ENDAVINALLA
 Crech, lector, qu' en tens un feix per buscar quin es el peix que trayentli cap y qua li quedí una part del any en la que tothom hi súa, sense tenir gran afany.
 PERE CORTACANS (Llegidor de LA CAMPANA)

AUCELL NUMÉRICH

1 2 3 4 6 7 6 5	—Temps de verb.
6 5 8 7 6 2 7	— id. id.
1 5 6 6 5 6	—Apellido.
6 2 1 7 6	—Verb.
6 4 1 2	—Nom d' home.
6 5 3 7 6	—Verb.
7 3 7 1 7 6	— id.
1 2 8 4 5 6 7	—Arbre.
1 5 6 6 7 6 2 7	—Temps de verb.
1 2 3 4 6 7 6 2 7	— id. id.
1 6 5 3 7 3 2 6 7	—1.ª id. id., 2.ª id. id.
6 2 1 7 6 5 3 7	—1.ª id. id., 2.ª id. id.
5 1 5 1 2 3 7	—1.ª Conson., 2.ª Fruyta.
1 7 1 4 6 7	—1.ª Nota musical, 2.ª Animal.
3 5 4 3 7	—Consonant, 2.ª Animal.

J. MASSAGUER S. (ARTILLER)

ROMBO

Substituir els punts per lletres de manera que al llegir-se vertical y horizontalment expressin lo que va á continuació: 1.ª ratlla: consonant; 2.ª: peix; 3.ª: verb; 4.ª: verb; 5.ª: vegetal; 6.ª: estat del cel en certs cassos, y 7.ª: consonant.

EN PEP, EN MON Y EN POL

CONVERSA

—¿Qué vol, senyor Marqués?
 —Té, véu, porta aquest paquet á casa del que acabém de dir.

J. JUBANY B.

TARJETA

D. TANO SERRATS MILLA
 TER

Formar ab aquestas lletres el nom de un poble catalá.
 A. B. (a) Lo Rector de VALLFOGONA

GEROGLÍFICH

NOTA
 NOTA NOTA
 NOTA

Res

NOTA

MIQUEL BOCA

CORRESPONDENCIA

Caballers: Un Sportista, F. Vilanova Macau, Miguel Masalleras, Tranquil, Arcadi Guasch, Ramón Vallis y Pep Sistellé: Quina estrella més dolenta.

Caballers: Daniel Mayor (Cherta), Maco, Ramiro Espinosa y Espinosa, Pepito Utset y Turró, Joan Antich Puquí, Pakat-Illa III, S. Odrec, Armando, Emili Busot, y A. B. (a) Lo Rector de Vallfogona: Comprin un bitllet, qu' están de sort.

Caballers: D. V., R. V., E. S. y Ll., H. N. y M., Aguilera, E. Pi Fani, I. S. (F. T.), Jobico, F. O., Johannus, y P. M. M.: Rebuts els originals qu' envían ab destí als *Almanachs*. Agradim l' atenció.—A. R. Aloy: Bons están els temps, pera entretenirnos en retochs!—Peré Martí: Las cantarellas no 'm resultan.—Ll. Barceló y Bou: No es maleta.—Antoni Riera (a) Nastapat: Apa, porque no 's queixi... Allá va la primera quarteta:

*Pilar del meu cor,
 tan que tastim,
 prenda del meu amor,
 m'as aburridu.*

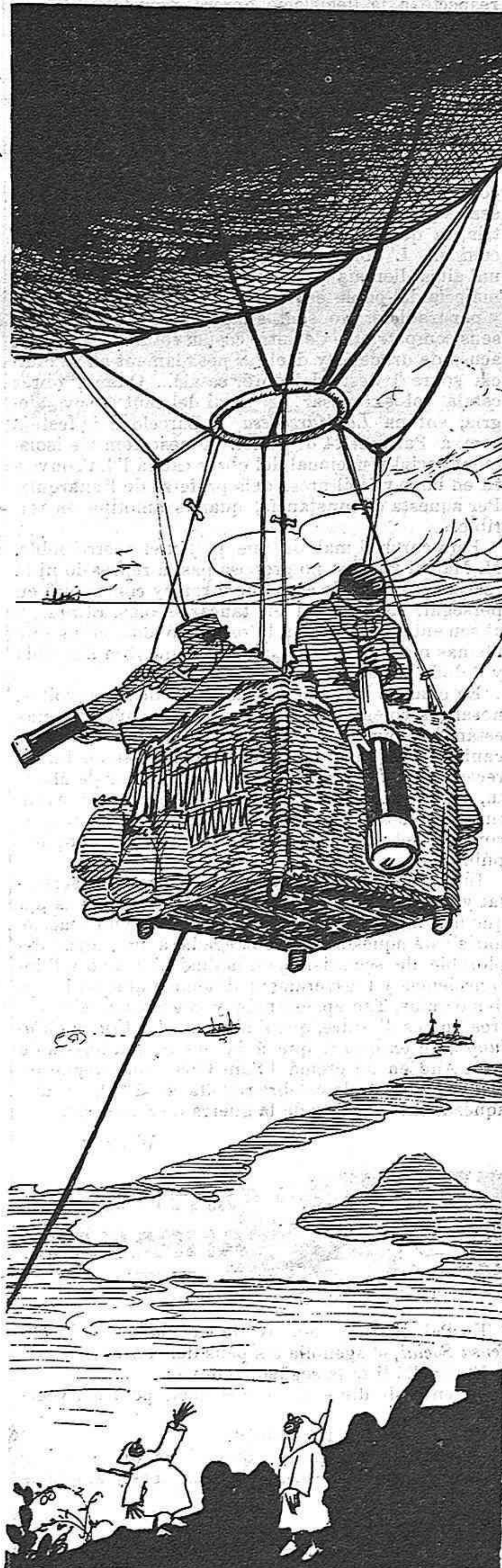
(Sin comentarios).—Andreu Grau: El sonet, si estés bé de sílabas, d' accents, y de alguna altra cosa, podria aprofitarse.—Manel Noé: Va bé, y *merci*. Celebraré que Déu li dongui una bona inspiració, com si diguessim una hora ben curta.—R. Estaragués: Ho guardém, per si un día Nostre Senyor ens toca 'l cor per publicarli.—Ruy de Gorch: El llegirém aixís que 'ns vagui... Però més ens hauríam estimat una coseta bonica de vosté.—Johannus: Vinga la cansoneta, y veurém. De temps, sí que n' hi ha, aquesta vegada.—F. E. T. V.: Un obrer que contribuix á la suscripció, y N. N. (Capsanes): No podem publicar las cartas que 'ns remeten, per diferents rahons.—Itram Sicran: Además de ser massa seriós pera un periódich satíric, el fons tanca poca novetat.—Emauca: Quan diuhen de una noya qu' es simpática, ja pot dirse qu' es lletja. Quan senti á dir d' un treball literari qu' es modest, ja pot assegurar-se qu' es dolent.—Ramón Vallis: Els seus versos me fan pensar en els romansos de cego:

*Molts pares que tenui fills
 amichs de la rebeldia,
 en un presiri 'ls veureu
 de resultas d' aquells días.*

Aixó está inspirat en el manifest de la Lliga!... Ho coneixém ab l' estil; es Prat de la Riba, clavat.—E. Vilaret: Tindrém molt gust en complaure'l. Que vagi enviant, y per mica bé qu' estigui, per nosaltres no 's perdrá.—Un Pavero: De forma, no está mal; però de idea, y quina idea més desastrosa!... Vaja, qu' entre la censura y el bon gust, no li deixarián passar, li asseguro.—El compte de la Vérola: Si no vam fer més que agrahirli l' atenció del envió, potser nó; ars, si li vam prometre que li publicaríam, no dubti que un día ó altre s' insertarán.—G. R. V.: Es el género, lo que no 'ns convé. Tocant á la versificació no hi ha res que dir.—Joan Martín: Quan se desconeixen las reglas métricas y rítmicas, lo millor es escriure en prosa.—Joan Antich Fuquí: Redéu, y quin mal día!

*¡Ay Biteta si ho sabes!
 De tu estich enamorat,
 y tu dius que no m' estimas
 porque 'm veus masa pigat.*

Si té *picadura*, entretinguis fent cigarrillos y deixi en pau á las musas.—Pep Sistellé: El pensament es bastant Bonet; però, per haverlo vestit en aquesta forma, hauríam d' *Estomacal*.

—Y entre tants moros ¿no hi distingeixes cap mora?
 —Alla baix ne veig dugas... d' esbarzer, però no son gayre maduras.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8
 Tinta Ch. Lorilleux y C.ª